

Reino Kero

* 2.3.1939 † 25.6.2020

TURUN YLIOPISTON PROFESSORI emeritus Reino Kero kuoli 25.6.2020 kesäasunnolleen Sastamalan Kiikassa. Hän oli 81-vuotias, syntynyt 2.3.1939 Kiikassa maanviljelijäperheeseen. Hän oli Suomalaisen Tiedekatemian jäsen vuodesta 2001.

Kero aloitti yleisen historian opinnot vuonna 1960 Turun yliopistossa, jossa hän työskenteli eläkkeelle siirtymiseensä asti vuonna 2002. Hän toimi oppiaineensa assistenttina, lehtorina sekä lopulta apulaisprofessorina 1989–1998 ja professorina 1998–2002. Etenkin työuransa loppupuolella hänellä oli tärkeä asema Turun yliopiston hallinnossa humanistisen tiedekunnan varadekaanina, dekaanina ja laitosjohtajana.

Reino Kero laati pro gradu -tutkielmaansa kotimaakuntansa Satakunnan siirtolaisuudesta Pohjois-Amerikkaan. Se määrittä hänen koko tutkijanuransa, ja hänestä tuli suomalaisen kaukosiirtolaisuuden tutkimuksen keskeinen vaikuttaja. Hän oli avainasemassa oppiaineensa yleisen historian 1960-luvun puolivälissä aloittamassa mittavaksi kohonneessa suomalaisen kaukosiirtolaisuuden tutkimusprojektissa.

Reino Keron tieteellinen tuotanto suomalaisen kaukosiirtolaisuuden historiasta oli laaja sisältäen kymmenkunta kirjaa ja

kymmenittäin artikkeleita eri kielillä kuten myös populaarimpia kirjoituksia. Keron väestöhistoriallinen väitöskirja *Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War* (1974) kohdistui suomalaisten muuttoihin Atlantin taakse 1860-luvulta ensimmäiseen maailmansotaan. Teos kohosi tärkeään asemaan kansainvälisessä siirtolaisuustutkimuksessa sekä metodisen otteensa että yhden siirtolaisryhmän tarkan ja monipuolisen käsittelyn ansiosta. Tämän mahdollisti Suomen ainutlaatuinen väestökirjanpito. Kero käytti ensimmäisten joukossa siirtolaisuushistorian tutkimuksessa hyväksi tietojenkäsittelyteknologiaa.

Kero kiteytti vuosikymmenten mittaisen tutkimustyönsä kahteen laajaan kirjaan: *Suureen Länteen. Siirtolaisuus Suomesta Yhdysvaltoihin ja Kanadaan* (1996) ja *Suomalaisina Pohjois-Amerikassa. Siirtolaiselämää Yhdysvalloissa ja Kanadassa* (1997). Hän oli myös tienavaajana, kun hän julkaisi tutkimuksen Pohjois-Amerikan suomalaisten muutosta Neuvosto-Karjalaan 1930-luvun alkuvuosina (*Neuvosto-Karjalaa rakentamassa. Pohjois-Amerikan suomalaiset tekniikan tuojina 1930-luvun Neuvosto-Karjalassa*, 1983).

Siirtolaisuusteeman ohella Reino Kero julkaisi tietokirjat kuten *Uuden maailman jättiläinen. Yhdysvaltain historia*, yhdessä Auvo Kostiaisen ja Keijo Virtasen kanssa (1991) sekä *Intiaanien Amerikka* (1986). Keron kiinnostuksen kohteet olivat monipuoliset kattaen esimerkiksi matkailun historiaa, taloushistoriaa, teknologian historiaa ja esihistoriaa. Viime vuosinaan hän paneutui syvällisesti myös kotiseutunsa vaiheisiin ja julkaisi perusteellisen tutkimuksen *Tyrvään juuret. Tyrvään historiaa 1500-luvulta 1860-luvulle* (2019). Keron monipuoliset tutkimusteemat heijastuivat suoraan hänen opetukseensa.

Reino Kero oli kouluttamassa tutkijapolvea, jonka jäsenet julkaisivat muutto- liikkeistä kymmenkunta väitöskirjaa, yli 60 pro gradu -tutkielmaa sekä sadoittain muita julkaisuja. Kero havaitsi jo vuosina 1966–1967 kiertäessään ASLA-Fulbright-stipendiaattina Pohjois-Amerikan suomalaisseutuja, että arvokasta tutkimusaineistoa oli vielä runsaasti olemassa eri puolilla suurta mannerta. Mittava alkuperäisaineiston kerääminen ja tallentaminen muun muassa mikrofilmeille alkoi 1960-luvun lopulla. Näin muotoutui vuosien varrella arvo-

kas kokoelma suomalaisen kaukosiirtolaisuuden historian aineistoa, jota on koottu niin Pohjois-Amerikasta kuin maapallon eri kolkilta. Siihen sisältyy kymmeniä hyllymetrejä arkistoaineistoa, noin 500 mikrofilmirullaa sekä satoja painettuja julkaisuja, joista suurin osa on siirretty Turun yliopiston kirjastoon. Osa alkuperäisaineistosta on nykyisin käytettävissä digitaalisessa muodossa.

Turun yliopiston siirtolaisuushistorian tutkimusarkisto on aarreaitta koti- ja ulkomaisille tutkijoille. Osa arkiston kokoelmista on kopioina tallennettu yhdysvaltalaisiin ja kanadalaisiin yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Kaukosiirtolaisuuden tutkimus voidaan lukea suomalaisen historian tutkimuksen kansainvälisimpiin ja näkyvimpiin kokonaisuuksiin. Tähän liittyen Kero osallistui esimerkiksi pohjoismaisiin yhteistyöhankkeisiin ja lukuisiin kansainvälisiin siirtolaisuuskonferensseihin.

Reino Kero oli pidetty työyhteisön jäsen ja esimies. Vapaa-aikaansa hän vietti urheilun, luonnon ja metsästyksen parissa. Häntä jäivät kaipaamaan puoliso ja pojat perheineen sekä laaja sukulaisten ja tutkijakollegoiden piiri.

Auvo Kostiaisen ja Keijo Virtanen

Kuva: Eero Kuparinen